

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 март 2023 г.
(OR. en)

7767/23

Междуетноститутуционално досие:
2023/0083(COD)

CONSOM 100
MI 234
COMPET 258
SUSTDEV 50
ENV 297
ENER 154
DIGIT 47
CODEC 456
IA 50
IND 142

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	23 март 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 155 final
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно общите правила за насърчаване на ремонта на стоки и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и директиви (ЕС) 2019/771 и (ЕС) 2020/1828

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 155 final.

Приложение: COM(2023) 155 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.3.2023 г.
COM(2023) 155 final

2023/0083 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно общите правила за насърчаване на ремонта на стоки и за изменение на
Регламент (ЕС) 2017/2394 и директиви (ЕС) 2019/771 и (ЕС) 2020/1828**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final} - {SWD(2023) 60 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Настоящият обяснителен меморандум придружава предложението за директива за насърчаване на ремонта на стоки, закупени от потребителите, и за изменение на Директива (ЕС) 2019/771, Директива (ЕС) 2020/1828 и Регламент (ЕС) 2017/2394. С предложението се изпълнява приоритетът на Комисията за екологичен преход, по-специално на Европейския зелен пакт¹ и неговата цел за устойчиво потребление.

При неизправност на потребителски стоки потребителите често не се опитват да ги поправят, а ги изхвърлят преждевременно, въпреки че могат да бъдат ремонтирани и използвани по-дълго. Това става съгласно законоустановената гаранция на Директивата за продажбата на стоки² в случаите, в които потребителите избират замяна вместо ремонт, и извън законоустановената гаранция в случаите, в които потребителите не избират ремонта заради възпиращия ефект на неоптималните варианти и условия за ремонт. В този контекст използването на обновени стоки също е ограничено, поради което потенциалът за повторна употреба на стоките от различни ползватели остава неоползотворен.

Преждевременното изхвърляне на закупени от потребителите стоки, които могат да бъдат ремонтирани, води до увеличаване на отпадъците и генерира емисии на парникови газове и по-голямо търсене на ценни суровини при производството на нови стоки. Проблемът с преждевременното изхвърляне на ремонтируеми стоки, закупени от потребителите, съществува в целия ЕС за широка гама от тези стоки. Над две трети от участниците в обществената консултация (65—74 %) подкрепиха решения на равнище ЕС.

Исканията на Конференцията за бъдещето на Европа³ включват призив за право на ремонт, по-специално в предложение 5 относно устойчивото потребление, опаковки и производство и предложение 11 относно устойчивия растеж и иновации. Настоящото предложение за насърчаване на ремонта на стоки е част от отговора на Комисията на този призив⁴.

За да насърчи устойчивото потребление, настоящата директива има за цел да се увеличат ремонтът и повторната употреба на годни за ползване неизправни стоки, закупени от потребителите, в рамките на законоустановената гаранция и извън нея.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Комисията преследва целта на Зеления пакт за устойчиво потребление по всеобхватен начин в различни инициативи, занимаващи се с различни аспекти на преждевременното изхвърляне на стоки както при предлагането, така и при търсенето.

¹ COM(2019)640 final, 11.12.2019 г.

² ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28

³ [Конференция за бъдещето на Европа. Доклад за окончателните резултати, май 2022 г.](#)

⁴ COM(2022)404 final

Що се отнася до предлагането, в предложението за регламент за екопроектирането на устойчиви продукти⁵ се определя рамката за ремонтпригодност на продуктите на етапа на производство, по-специално по отношение на изискванията за продуктов дизайн и наличието на резервни части.

Що се отнася до търсенето, с предложението за Директива за предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход⁶ се предвижда предоставянето на по-добра информация относно трайността и ремонтпригодността на стоките в обекта за извършване на продажба. Това дава възможност на потребителите да вземат устойчиви решения за покупка.

Съгласно предложението за Регламент относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и тяхното използване (Законодателен акт за данните) потребителите на свързани продукти имат достъп до данните, които генерират по време на използването им, и имат право да предоставят тези данни на трета страна по техен избор. Този достъп до данни ще е важен за независимите сервиси.

При неизправност на дадена стока на етапа след продажбата Директивата за продажбата на стоки предоставя на потребителите средства за правна защита срещу продавачите за неизправности, които са съществували към момента на доставката на стоките и са станали очевидни в рамките на срока на отговорност от най-малко 2 години. Съгласно Директивата за продажбата на стоки потребителите избират между ремонт или замяна, които са безплатни. Те не могат да поискат избраното средство за правна защита, ако то е невъзможно да бъде приложено или е непропорционално скъпо в сравнение с другото средство за правна защита.

Комбинираният ефект от предложението за регламент за екопроектирането на устойчиви продукти и предложението за директива за предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход ще доведе до повишаване на устойчивостта на продуктите и насърчаване на устойчивите покупки. В тях обаче не се разглеждат проблемите, които разубеждават потребителите да искат ремонт на етапа след продажбата. С настоящата инициатива се отстранява този пропуск, като се поставя акцент върху етапа на използване на закупените от потребителите стоки. Тя насърчава ремонта като средство за правна защита в рамката за законоустановената гаранция съгласно Директивата за продажбата на стоки и предоставя на потребителите и предприятията нови инструменти, с които се насърчава ремонтът отвъд обхвата на законоустановената гаранция.

Трите инициативи се допълват взаимно и създават полезни взаимодействия, като въвеждат всеобхватен подход за постигане на общата цел за устойчиво потребление. Те са замислени така, че да имат кумулативен ефект и заедно да обхванат целия жизнен цикъл на даден продукт.

⁵ COM(2022) 142 final, 30.3.2022 г..

⁶ COM(2022)143 final, 30.3.2022 г.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), в който е предвидено приемането на мерки за осигуряване на създаването и функционирането на вътрешния пазар. Настоящото предложение допринася за по-доброто функциониране на вътрешния пазар, като установява хармонизирана система от правила за насърчаване на ремонта в рамките на законоустановената гаранция за продажбата на стоки, закупени от потребителите, и откъдето тя.

С Директивата за продажбата на стоки изцяло се хармонизират средствата за правна защита, с които разполагат потребителите в рамките на законоустановената гаранция при несъответствие на стоките, както и условията, при които могат да се използват тези средства за правна защита. Тя беше приета въз основа на член 114 от ДФЕС с цел да допринесе за функционирането на вътрешния пазар чрез преодоляване на свързаните с договорното право пречки пред трансграничните продажби на стоки, закупени от потребители в ЕС. С настоящата директива по целенасочен начин се изменя изборът между ремонта и замяната като средства за правна защита, за да се насърчи ремонтът и по този начин да се постигне по-устойчиво потребление, като се използва същото правно основание — член 114 от ДФЕС.

Откъдето Директивата за продажбата на стоки отделните държави членки вече са въвели или обмислят въвеждането на правила за насърчаване на ремонта и повторната употреба на стоки, закупени от потребителите. Различните задължителни национални правила за насърчаване на устойчивото потребление в договорен контекст създават действителни или потенциални пречки за гладкото функциониране на вътрешния пазар, които засягат неблагоприятно трансграничните сделки на вътрешния пазар. Така например икономическите оператори може да са изправени пред допълнителни разходи по сделката за получаване на необходимия правен съвет, за да се запознаят с изискванията на правото на държавата на обичайното местопребиваване на потребителя, приложимо съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008⁷. Доставчиците на ремонтни услуги могат да се откажат да предлагат своите услуги в повече от една държава членка, тъй като ще трябва да адаптират съответно договорите си за ремонт.

Освен това различаващите се национални правила и произтичащите от тях разлики в пазарните практики водят до слаба прозрачност по отношение на възможностите и условията за ремонт. Това ще попречи на достъпа на потребителите до ремонтни услуги, особено през границите, тъй като при липсата на хармонизирани правила сложността при трансграничните сделки е още по-голяма от тази при сделките в национален контекст. Произтичащото от това ограничено търсене от страна на потребителите възпрепятства развитието на ремонтните услуги, особено в трансграничен план. С развитието на цифровите технологии и интегрирането в повече стоки на цифрови функции, до които има достъп от разстояние, ремонтните услуги от

⁷ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

разстояние и през границите вероятно ще се развиват още повече в бъдеще. Пречките, които възпрепятстват търсенето на ремонтни услуги от страна на потребителите, косвено възпират и трансграничното движение на стоки, като резервни части и оборудване за ремонт, които са необходими за ремонтните услуги.

Поради това е необходимо да се хармонизират някои аспекти на ремонта извън съществуващата отговорност на продавача, за да се гарантира функционирането на единния пазар по отношение на отношенията между потребителя и сервиза, да се увеличи правната сигурност и да се намалят разходите по сделките, по-специално за малките и средните предприятия, преобладаващи в сектора на ремонтните услуги.

Съгласно член 114, параграф 3 от ДФЕС Комисията приема за база високо равнище на защита на околната среда и на потребителите. Целта на Директивата за продажбата на стоки е да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се постигне високо равнище на защита на потребителите. С настоящата директива се добавя допълнителната цел за насърчаване на устойчивото потребление, кръговата икономика и екологичния преход, с което се гарантира и високо равнище на опазване на околната среда.

- **Субсидиарност**

Проблемите, чието решаване се цели с настоящата директива, са от трансгранично естество и от европейски и световен мащаб.

С Директивата за продажбата на стоки вече са хармонизирани изцяло някои правила относно продажбата на стоки, закупени от потребители. Тъй като с настоящото предложение се променя един от аспектите на тези правила, за да се насърчи ремонтът в рамките на законоустановената гаранция, промяната трябва да се извърши на равнището на ЕС.

Ако не се предприемат действия на равнището на ЕС, е вероятно да последват национални инициативи извън обхвата на Директивата за продажбата на стоки, които ще възприемат различни подходи, за да насърчат ремонта отвъд рамките на законоустановената гаранция в съответствие с целта за по-устойчиво потребление. Въпреки че биха могли да донесат известни ползи за потребителите и околната среда на национално равнище, успоредно с това те ще създадат или увеличат разпокъсаността на вътрешния пазар.

Поради това са необходими действия от страна на ЕС, за да се постигне общата цел за функциониращ вътрешен пазар с по-устойчиво потребление на стоки, закупени от потребителите. Желаният ефект на насърчаване на ремонта и повторната употреба в контекста на трансграничните продажби може да бъде постигнат последователно в рамките на вътрешния пазар единствено с предприемането на действия на равнище ЕС.

- **Пропорционалност**

Настоящата директива предлага балансиран подход, с който се зачита принципът на пропорционалност. За насърчаване на ремонта в контекста на законоустановената гаранция националните законодателства се изменят само в минималната степен,

необходима за постигане на целта. Настоящото предложение не засяга утвърдените национални разпоредби относно сроковете на отговорност. Изменението се отнася само до правилата, които вече са предмет на пълна хармонизация.

Извън законоустановената гаранция, хармонизацията на равнището на ЕС се ограничава само до тези варианти, които имат измерение, засягащо вътрешния пазар, а именно стандартизирания европейски формуляр за информация относно ремонта и задължението за ремонт. Когато дадено решение на национално равнище е също толкова ефективно — по-конкретно платформата за ремонти — то е предпочитаният избор. Европейския стандарт за ремонтни услуги е оформен като доброволен ангажимент, за да се избегне широкообхватна намеса в националните законодателства относно предоставянето на услуги.

Разпоредбите на настоящата директива, макар и насочени към по-устойчиво потребление, са съобразени с нуждите, на които трябва да отговорят, и са целенасочени, внимателно разработени от гледна точка на обхвата и интензивността.

- **Избор на инструмент**

Предпочитаният инструмент е отделна директива. Тя включва, от една страна, целево изменение на Директивата за продажбата на стоки по отношение на средствата за правна защита в рамките на законоустановената гаранция, и от друга страна, нови договорни правила за насърчаване на ремонта извън отговорността на продавача съгласно Директивата за продажбата на стоки. Директивата е най-подходящият инструмент в случая, тъй като гарантира желаните ефект на хармонизация и правна сигурност, като същевременно позволява на държавите членки безпроблемно да интегрират хармонизираните мерки в националното си законодателство.

Освен това под формата на нерегулаторна мярка Комисията възнамерява да насърчи разработването на европейски стандарт за ремонтни услуги.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

В съответствие с насоките за по-добро регулиране беше приложена широкообхватна стратегия за консултации, за да се гарантира широко участие на заинтересованите страни през целия цикъл на политиката на настоящото предложение. Стратегията за консултации включваше съответните заинтересовани страни, включително потребители, потребителски организации както на национално равнище, така и на равнище ЕС, предприятия и стопански сдружения, екологични организации, експерти от академичните среди и национални органи. Бяха проведени няколко консултативни дейности:

- покана за представяне на данни в рамките на 12 седмици, от 11 януари 2022 г. до 5 април 2022 г., в резултат на която бяха получени 325 мнения,

- открита обществена консултация онлайн в рамките на 12 седмици, от 11 януари 2022 г. до 5 април 2022 г., в резултат на която бяха получени 331 мнения,
- проучвания сред потребителите и бизнеса, поведенчески експерименти и целеви интервюта в контекста на проучването в подкрепа на оценката на въздействието,
- целеви двустранни срещи със заинтересовани страни,
- семинар с държавите членки на 7 април 2022 г.

Открита обществена консултация

В рамките на откритата обществена консултация мнозинството от респондентите се съгласиха, че е налице проблем с намаляването на времето, през което се използват повечето стоки, закупени от потребителите. Според всички категории заинтересовани страни сред основните причини за намалената продължителност на живота на стоките, закупени от потребителите, са трудностите за потребителите сами да ремонтират продуктите, както и неудобствата, големите разходи или липсата на ремонтни услуги за потребителите.

Огромното мнозинство от всички респонденти се съгласиха, че осигуряването на стимули за ремонт на продуктите, вместо да се купуват нови продукти в случай на неизправности, както в рамките на законоустановената гаранция, така и извън нея, е цел, която трябва да се преследва, за да се насърчи устойчивото потребление. По-голямата част от всички заинтересовани страни се съгласиха също така, че осигуряването на стимули за закупуване и използване на обновени стоки е важна цел за насърчаване на устойчивото потребление. Ясно изразено мнозинство от всички респонденти посочиха, че ЕС е подходящото равнище за действие.

Малко мнозинство от всички заинтересовани страни, включително мнозинство сред гражданите на ЕС, бизнеса и публичните органи, дали мнение в рамките на консултацията, счете за ефективен вариант да бъде отдаден приоритет на ремонта, тогава, когато той е по-евтин от замяната. По-голямата част от потребителските и екологичните организации счетоха мярката за неефективна.

Половината от всички заинтересовани страни, дали мнение, счетоха доброволните ангажименти за насърчаване на ремонта за ефективни мерки. Конкретно заинтересованите страни от стопанския сектор счетоха тази мярка за ефективна, докато по-голямата част от далите мнение екологични организации и половината от потребителските организации счетоха мярката за неефективна.

Що се отнася до задължението на производителя да извърши ремонт срещу заплащане на определена цена, малко мнозинство от респондентите счете, че това следва да се прилага, когато неизправностите се дължат на амортизация, а половината от тях считат, че то следва да се прилага, когато неизправностите се проявяват след изтичането на законоустановената гаранция. Заинтересованите страни от стопанския сектор изразиха различно мнение: само малка част от тях посочиха, че неизправностите, произтичащи от амортизация, следва да бъдат обхванати.

Покана за предоставяне на данни

В поканата за представяне на данни бяха очертани варианти на политиката във връзка с насърчаването на ремонтите в системата за правна защита на Директивата за продажбата на стоки, задължението за ремонт и доброволните ангажменти за насърчаване на ремонтите.

Заинтересовани страни от различни категории (стопански организации/сдружения, предприятия, неправителствени организации) подкрепиха варианта, който дава приоритет на ремонта, когато той е по-евтин или на същата цена като замяната, в контекста на законоустановената гаранция. Що се отнася до задължението за ремонт, заинтересованите страни от стопанския сектор подчертаха, че това задължение следва да се изпълнява срещу определена цена. По-голямата част от заинтересованите страни подкрепиха възможността за доброволни ангажменти за насърчаване на ремонтирането.

Семинар с държавите членки

Много държави членки все още нямаха позиция по очертаните мерки. Мерките, отреждащи приоритет на ремонта в рамките на системата за правна защита на Директивата за продажбата на стоки, като цяло се радваха на по-голяма подкрепа отколкото мерките, предоставящи други видове стимули на потребителите да изберат ремонт (като например удължаване на срока на отговорност след ремонта). Някои държави членки подкрепиха ремонта като основно средство за правна защита, когато разходите за него са по-малки или равни на разходите за замяна.

Мнозинството от държавите членки не подкрепиха налагането на задължения за ремонт на икономическите оператори. Някои от тях заявиха, че налагането на задължение би представлявало прекомерна тежест и вероятно би увеличило цената на стоките, закупени от потребителите. Държавите членки, подкрепили задължението за ремонт, посочиха, че разходите за ремонт не следва да се увеличават поради задължението и че производителят, а не продавачът, следва да носи отговорността за ремонта.

Що се отнася до задължението за представяне на оферта за цената за ремонт извън обхвата на Директивата за продажбата на стоки, повечето държави членки нямаха позиция. Някои подкрепиха подобна мярка, докато други не бяха склонни да я подкрепят.

Събиране на данни в контекста на проучването в подкрепа на оценката на въздействието

Събирането на данни в контекста на проучването в подкрепа на оценката на въздействието включваше прилагане на методиката „тайно пазаруване“, проучване сред потребителите с два интегрирани потребителски експеримента, бизнес проучване и интервюта със заинтересовани страни. По този начин бяха събрани данни за дефиниране на проблема и оценка на въздействието на вариантите на политиката.

В резултат на насоченото към търговците на дребно проучване по методиката „тайно пазаруване“ бяха събрани 600 мнения относно опита на потребителите при търсенето на ремонт в рамките на законоустановената гаранция и извън нея, както и относно причините продавачите да не ремонтират продукти.

При проучването сред потребителите и интегрираните експерименти относно ситуации в обхвата на Директивата за продажбата на стоки бяха получени 1 000 отговора за всяка държава членка (участваха 10 държави членки) и беше получена информация за опита на потребителите при търсенето на ремонт или при закупуването на стоки втора употреба. При втория потребителски експеримент, обхващащ ситуации извън срока на законоустановената гаранция, бяха събрани 800 мнения за всяка държава членка (участваха 10 държави членки) и бяха получени данни за пречките пред ремонта, информацията за ремонта и вероятността потребителите да изберат ремонт при различни обстоятелства.

В резултат от бизнес проучването, проведено сред производители, продавачи и сервизи, бяха получени 80 пълни отговора и 284 частични отговора. С него бяха събрани данни за анализа на пазара за ремонтни услуги и пазарните практики по отношение на ремонта и замяната на неизправни стоки. И накрая, чрез 21 интервюта със заинтересовани страни беше събрана полезна информация за дефинирането на проблема и пазарните практики.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение се основава на оценка на въздействието. Комитетът за регулаторен контрол (КРК) на Комисията първоначално даде отрицателно становище на 30 септември 2022 г. След като първоначалният проект беше значително преразгледан, на 24 януари 2023 г. КРК даде положително становище с допълнителни коментари. В приложение 1 към оценката на въздействието се пояснява по какъв начин коментарите на КРК бяха взети предвид.

Бяха разгледани няколко варианта на политиката за справяне с преждевременното изхвърляне на стоки, закупени от потребителите, както в рамките на законоустановената гаранция, така и извън нея.

Оценените варианти за насърчаване на ремонта и повторната употреба на стоки **в рамките на законоустановената гаранция** включват: отдаване на приоритет на ремонта в рамките на системата за правна защита на Директивата за продажбата на стоки, когато той е по-евтин от замяната; превръщане на ремонта в основното средство за правна защита; удължаване на срока на отговорност в контекста на ремонта; изравняване на срока на отговорност за обновените стоки с този за новите стоки; и замяна на неизправните стоки с обновени стоки.

Оценените варианти за насърчаване на ремонта и повторната употреба на стоки **извън законоустановената гаранция** включват: предоставяне на информация относно ремонта от страна на производителите, както и чрез платформа за намиране на подходяща услуга за ремонт и за обновени стоки на национално равнище или на равнището на ЕС; подобряване на прозрачността и на условията за ремонт чрез доброволни ангажименти; задължаване на сервизите да представят оферта за ремонт, съдържаща цената и условията за ремонт; и задължаване на производителите да ремонтират стоките, за които се прилагат изискванията за ремонтпригодност съгласно правото на ЕС, или всички продукти срещу определена цена.

В пакета от предпочитани варианти са включени варианти и от двете групи, като акцентът е поставен върху ремонта извън законоустановената гаранция. Най-много неизправности се проявяват в този сценарий и съответно потенциалът за увеличаване на ремонтите е най-голям. Въз основа на множество критерии и анализ на разходите и ползите, както и на качествена оценка на пропорционалността на различните разгледани варианти, беше предложена комбинация от шест предпочитани варианта на политиката за справяне с проблемите:

- отдаване на приоритет на ремонта, когато той е по-евтин от замяната, в рамките на законоустановената гаранция;
- онлайн платформа на национално равнище, която свързва потребителите със сервизите и насърчава използването на обновени стоки;
- задължение за сервизите при поискване да издават оферта с цената и условията на ремонта в стандартизиран формат (европейски формуляр за информация относно ремонта);
- задължение за производителите на стоки, за които се прилагат изисквания за ремонтпригодност съгласно правото на Съюза, да извършват ремонт извън законоустановената гаранция срещу заплащане на цена;
- задължение за производителите да информират за своето приложимо задължение за ремонт;
- доброволен стандарт на ЕС за лесен ремонт (европейски стандарт за ремонтни услуги).

С пакета от предпочетени варианти се увеличава ремонтът на стоки, закупени от потребителите, както в рамките на законоустановената гаранция, така и извън нея, като се противодейства на няколко от установените фактори за преждевременното изхвърляне на тези стоки.

Даването на приоритет на ремонта пред замяната в рамките на системата за правна защита на Директивата за продажбата на стоки ще насочи поведението на потребителите към устойчиво потребление и ще увеличи ремонтите в рамките на законоустановената гаранция за годни за ползване стоки, закупени от потребителите.

Отвъд законоустановената гаранция, различни мерки имат за цел ремонтът да стане по-лесен и по-привлекателен за потребителите, с което да се увеличат ремонтите и да се удължи жизненият цикъл на потребителските стоки. Националната онлайн платформа за ремонти и задължението на производителите да информират за своето приложимото задължение за ремонтни услуги ще подобрят прозрачността на наличните услуги за ремонт. Обвързващата оферта за цената и условията на ремонта (европейски формуляр за информация относно ремонта) ще отговори на опасенията на потребителите във връзка с цените и създаващите неудобства фактори при процеса на ремонтване, като внесе прозрачност и предсказуемост и улесни сравняването на офертите. Задължението за ремонт ще насърчи устойчивото потребление, като даде на потребителите право да изискват ремонт от производителя за конкретни групи продукти, които са проектирани като ремонтни. Европейският стандарт за ремонтни услуги е полезно нерегулаторно допълнение към задължителните мерки, което ще изгради доверие на потребителите в ремонтните услуги. Функцията за търсене по признак „обновяване“ на

националната платформа увеличава използването на обновени стоки, като носи ползи от гледна точка както на търсенето, така и на предлагането.

Пакетът от предпочитани варианти допринася за увеличаването на заетостта, инвестициите и конкуренцията в сектора на ремонтните услуги на вътрешния пазар на ЕС, като същевременно носи ползи за потребителите в ЕС (икономии за потребителите в размер на 176,5 милиарда евро за период от 15 години, или 25 EUR на потребител годишно) и за околната среда (спестяване на 18,4 милиона тона въглероден диоксид⁸ за период от 15 години). Независимите сервиси, включително малките и средните предприятия, са в добра позиция да се възползват от този пакет. Предприятията ще понесат загуби от пропуснати продажби и намалено производство на нови стоки, но значителните икономии за потребителите надвишават разходите за предприятията. Следователно загубите за предприятията отразяват прехвърляне от приходите на предприятията към благосъстоянието на потребителите. Потребителите също така вероятно ще инвестират спестените средства в икономиката като цяло, което от своя страна ще доведе до растеж и инвестиции.

- **Основни права**

Пакетът има положително въздействие върху основните права, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата). С него се утвърждава правото на високо равнище на опазване на околната среда и подобряване на качеството на околната среда, както е посочено в член 37 от Хартата. По-специално той спомага за намаляване на емисиите на парникови газове, отпадъците и използването на нови ресурси чрез увеличаване на ремонтите както в рамките на законоустановената гаранция, така и извън нея, като по този начин се удължава годността за ползване на стоките, закупени от потребителите. Настоящото предложение допринася за високо равнище на защита на потребителите (член 38 от Хартата), като укрепва правата на потребителите отвъд законоустановената гаранция. Това ще се гарантира чрез:

а) осигуряване на потребителите на инструменти, които увеличават прозрачността и подобряват условията за ремонт;

б) задължаване на производителите да ремонтират извън законоустановената гаранция определени стоки, закупени от потребителите.

Тези мерки ще насърчат и улеснят избора на ремонт при неизправност на стоките и ще попречат на потребителите да купуват ненужно нови заместващи стоки, намалявайки по този начин разходите на потребителите.

Въпреки че с настоящото предложение се уреждат някои търговски практики, свързани с ремонта, с оглед на целта за устойчиво потребление, то гарантира свободата на договаряне и допринася за свободата на стопанска инициатива (член 16 от Хартата).

⁸ Въздействието върху околната среда на пакета от предпочетени варианти трябва да се разглежда заедно с въздействието на Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти (намаление на въглеродния диоксид с 471 милиона тона) и Директивата за предоставянето на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход (намаление на въглеродния диоксид между 0,33 и 0,47 милиона тона), тъй като те са замислени така, че да имат допълващ ефект. Поради това комбинираното въздействие върху околната среда е много значително. Инициативите също така взаимно се подпомагат при генерирането на въздействието си.

Разпоредбите на настоящото предложение имат за цел да стимулират пазара на ремонтни услуги, без да създават тежест, особено за малките и средните предприятия.

Настоящото предложение също така допринася за интеграцията на хората с увреждания (член 26 от Хартата), тъй като от държавите членки се изисква да гарантират достъпността на онлайн платформата за ремонти и за хората с увреждания, с което ще се улесни достъпът им до ремонтни услуги. Освен това предложението има за цел да гарантира правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47 от Хартата), по-специално чрез конкретни разпоредби относно правоприлагането, за да се гарантира спазването на настоящата директива.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Настоящото предложение няма да има отражения върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще направи оценка на въздействието на настоящата инициатива 5 години след началото на прилагането ѝ. Така се предоставя необходимия период за прилагане и събиране на данни в държавите членки. Напредъкът ще се следи въз основа на набор от показатели, обхващащи пакета като цяло и неговите отделни елементи. Данните за транспонирането и прилагането на инициативата също ще залегнат в оценката. За тази цел Комисията ще продължи да поддържа контакт с държавите членки и заинтересованите страни.

Комисията ще изготви доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на шестгодишния срок на оправомощаване.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Член 1: Предмет, цел и обхват

В член 1, параграф 1 се посочва предметът на настоящата директива, а именно подобряване на функционирането на вътрешния пазар чрез определяне на общи правила за насърчаване на ремонта на стоки, закупени от потребителите. Съгласно член 114, параграф 3 от ДФЕС Комисията приема за база високо равнище на защита на околната среда и на потребителите. Като преследва същата цел като Директивата за продажбата на стоки, а именно подобряването на функционирането на вътрешния пазар и постигането на високо равнище на защита на потребителите, настоящата директива добавя и опазването на околната среда като допълнителна цел. По-специално, като насърчава устойчивото потребление чрез ремонт и повторна употреба, настоящата директива допринася за кръговата икономика и екологичния преход.

В член 1, параграф 2 се определя обхватът на настоящата директива, която се прилага за ремонта на стоки, закупени от потребители, в случай на неизправност на стоките, възникнала или установена извън отговорността на продавача съгласно член 10 от

Директива (ЕС) 2019/771. Такъв може да бъде случаят, когато неизправността все още не е съществувала към момента, когато стоките са били доставени на потребителя, или когато несъответствието е установено едва след изтичане на срока на отговорност. По отношение на тези неизправности с настоящата директива се въвеждат няколко разпоредби, а именно задължението за предоставяне на европейски формуляр за информация относно ремонта (член 4), задължението за ремонт (член 5) със съответното изискване за предоставяне на информация (член 6) и платформата за ремонти и обновяване (член 7). С настоящата директива се въвеждат също така промени в системите за правна защита по отношение на неизправностите, които попадат в обхвата на отговорността на продавачите съгласно член 10 от Директивата за продажбата на стоки. По-специално, с член 12 от настоящата директива се изменя целенасочено изборът между ремонт и замяна съгласно Директивата за продажбата на стоки. В съответствие с Директивата за продажбата на стоки член 12 се прилага за договори за продажба, сключени между потребители и продавачи.

Член 2: Определения

С член 2 се въвежда определението за „сервиз“, което означава физическо или юридическо лице, предлагащо ремонтна услуга с търговска цел, включително независими доставчици на ремонтни услуги, производители и продавачи, които предлагат ремонтни услуги.

В член 2, параграф 7 се съдържа определение на „изисквания за ремонтпригодност“, което се отнася до задължението на производителя да ремонтира стоките, които са предмет на такива изисквания за ремонтпригодност, предвидени в правните актове на Съюза (член 5). „Изисквания за ремонтпригодност“ следва да означава всички изисквания съгласно правните актове на Съюза, изброени в приложение II, които дават възможност даден продукт да бъде ремонтиран. Това са например изисквания за разглобяването и наличието на резервни части, приложими за продукти или специфични компоненти на продукти, както и за необходимите за ремонта информация и инструменти,.

Освен това член 2 се позовава на няколко определения, които вече са установени в Директивата за продажбата на стоки и в Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти.

Член 3: Степен на хармонизация

В съответствие с Директивата за продажбата на стоки настоящата директива следва подход на пълна хармонизация, при който държавите членки не могат нито да запазват, нито да въвеждат в националното си право разпоредби, които се отклоняват от предвидените в настоящата директива.

Член 4: Европейски формуляр за информация относно ремонта

С член 4, параграф 1 се въвежда задължение за сервизите да предоставят стандартизирана основна информация за ремонтните си услуги чрез европейския формуляр за информация относно ремонта, съдържащ се в приложение I. Това стандартизирано представяне ще позволи на потребителите да оценяват и лесно да сравняват ремонтните услуги. Потребителите ще имат свободата да решават дали в даден случай им е нужен европейския формуляр за информация относно ремонта,

например когато биха искали да получат обща представа за основните условия на ремонтната услуга или за да сравнят различните ремонтни услуги. В такива случаи, когато това е необходимо и носи добавена стойност, потребителите могат да получат формуляра от сервизите при поискване.

В член 4, параграф 2 се посочва, че сервизите, които не са задължени да ремонтират по силата на член 5, не са задължени да предоставят европейския формуляр за информация относно ремонта, когато не възнамеряват да предоставят ремонтната услуга, като по този начин се избягва ненужната тежест за сервизите.

Ако сервизите направят разходи, които са необходими за предоставянето на европейския формуляр за информация относно ремонта, например за диагностика на неизправните стоки, те могат да поискат от потребителя да заплати тези ограничени разходи (член 4, параграф 3).

В член 4, параграф 4 се определят основните параметри, които влияят върху решенията на потребителите, когато обмислят възможността за ремонт. Това са по-специално: цената на ремонта или, ако цената не може да бъде изчислена предварително, методът на изчисление и максималната цена, условията за ремонт, като например времето, необходимо за извършване на ремонта, наличието на временно заместващи стоки по време на ремонта, мястото, където потребителят предава стоките за ремонт, и наличието на допълнителни услуги като демонтиране, инсталиране и транспортиране, когато е приложимо.

Член 4, параграф 5 забранява на сервизите да променят въведените в европейския формуляр за информация относно ремонта данни в продължение на 30 дни след предоставянето му. Така се гарантира, че потребителите разполагат с достатъчно време, за да сравнят различните оферти за ремонт, и са защитени от промяна на условията. С цел да се защити свободата на договаряне на сервизите, сервизите, които не са задължени да ремонтират по силата на член 5, могат да решават дали да сключат договор или не, дори ако са предоставили формуляр по искане на потребителя. Ако е сключен договор за извършване на ремонт, сервизите са обвързани с информацията, посочена в европейския формуляр за информация относно ремонта, който също представлява неразделна част от договора за предоставяне на ремонтните услуги.

С европейския формуляр за информация относно ремонта освен това ще се улесни предоставянето на информация относно ремонтните услуги, включително за микро-, малките и средните сервиси, тъй като съгласно член 4, параграф 6 следва да се счита, че сервизите са изпълнили съответните изисквания за предоставяне на информация, свързани с ремонтните услуги, определени в директиви 2011/83/ЕС, 2006/123/ЕО и 2000/31/ЕО.

Член 5: Задължение за ремонт

С член 5 се въвежда задължение за производителите да ремонтират неизправности извън отговорността на продавача по искане на потребителите и срещу заплащане на определена цена.

Що се отнася до обхвата, член 5, параграф 1 ограничава задължението за ремонт до стоките, за които са установени изисквания за ремонтпригодност в правните актове на Съюза, посочени в приложение II към настоящата директива, и в степента, в която са

определени тези изисквания. Тези стоки включват групите продукти, обхванати от изискванията за ремонтпригодност съгласно рамката за екопроектиране, като например битови перални машини, домакински съдомиялни машини, хладилни уреди и прахосмукачки. Изискванията за ремонтпригодност съгласно правните актове на Съюза, изброени в приложение II, гарантират, че съответните продукти са технически ремонтируеми. Задължението за ремонт съответства на обхвата на изискванията за ремонтпригодност⁹, наред с другото, на обхванатите компоненти и на срока, в който се прилагат съответните изисквания за ремонтпригодност. Поради това обвързването на задължението за ремонт със съществуващите изисквания за ремонтпригодност в правните актове на Съюза в приложение II гарантира, че това задължение може да бъде изпълнено на практика и че е налице правна сигурност за икономическите оператори. Задължението за ремонт съгласно настоящата директива, което позволява на потребителите пряко да изискват ремонт от производителя на етапа след продажбата, допълва свързаните с предлагането изисквания за ремонтпригодност, като насърчава потребителското търсене за ремонт.

Съгласно член 5, параграф 1 производителят може да изпълни задължението за ремонт безплатно или срещу заплащане на определена цена. Когато производителят извършва ремонт срещу заплащане на определена цена, тези ремонтни услуги могат да се превърнат в допълнителен източник на приходи и производителят би имал интерес да се договори за цената с потребителя с цел да сключи договор. Конкурентният натиск от страна на други оператори, извършващи ремонтни дейности, вероятно ще запази цената на приемливи за потребителя нива. Производителят може също така да има интерес да изпълнява задължението безплатно като част от търговска гаранция за трайност на своите продукти.

Производителят следва да бъде освободен от задължението за ремонт само когато ремонтът е невъзможен, например когато стоките са повредени по начин, който прави ремонта технически невъзможен (член 5, параграф 1, второ изречение).

Член 5, параграф 2 урежда ситуацията, при която потребителите купуват стока от производител от трета държава, установен извън Съюза. С тази разпоредба се осигурява правна сигурност за производителите от трети държави, като се посочва как те могат да изпълнят задължението за ремонт при предлагането на пазара на стоки, закупени от потребители в Съюза. С разпоредбата се осигурява правна сигурност и за потребителите, като се уточнява към кои икономически оператори могат да се обърнат в Съюза по отношение на задължението за ремонт на производители от трети държави.

С цел да се поддържа актуално приложение II, с член 5, параграф 4 се предоставят правомощия на Комисията да приема делегирани актове за изменение на приложение II, например чрез добавяне на нови групи продукти, когато в правните

⁹ Например съгласно Регламент (ЕС) 2019/2023 на Комисията се изисква производителите, вносителите или упълномощените представители на битови перални машини и битови перални машини със сушилня да предоставят на професионалните сервиси конкретен списък на резервните части за минимален период от 10 години след пускането на последния екземпляр от даден модел на пазара. Следователно задължението за ремонт ще се прилага за съответните продукти, неизправности, които изискват замяна с такива резервни части, и срок от 10 години.

актове на Съюза се приемат нови изисквания за ремонтпригодност. Оправомощаването на Комисията да приема делегирани актове ще гарантира, че всички съответни бъдещи изисквания за ремонтпригодност могат да бъдат включени в приложение II.

Член 6: Информация относно задължението за ремонт

Ако производителите са задължени да ремонтират стоките съгласно член 5, те трябва да информират потребителите за това задължение и да предоставят информация относно ремонтните услуги (член 6). Задължението за предоставяне на информация има за цел да гарантира, че потребителите са запознати със задължението за ремонт, което ще увеличи вероятността да се извърши такъв. Член 6 позволява гъвкавост по отношение на начина, по който се предоставя информацията, стига производителят да я предоставя по ясен и разбираем начин.

Член 7: Онлайн платформа за ремонти и стоки, преминали обновяване

С член 7 се въвежда задължение за държавите членки да осигурят поне една национална платформа за свързване на потребителите със сервизите. Това ще помогне на потребителите при оценяването и сравняването на предимствата на различните ремонтни услуги и по този начин ще ги стимулира да избират ремонт, вместо да купуват нови стоки. Когато вече съществува съответна национална платформа, отговаряща на условията, определени в настоящата директива, от държавите членки не следва да се изисква да създават нови платформи.

В член 7, параграф 1 се определят редица изисквания, на които трябва да отговаря националната платформа. Първо, платформата следва да включва функции за търсене на стоки, местоположение на ремонтните услуги и условия за ремонт, например времето, необходимо за извършване на ремонта, наличието на временно заместващи стоки, допълнителни услуги и стандарти за качество за сервизите (член 7, параграф 1, буква а). За да помогне на потребителите да получат европейския формуляр за информация относно ремонта, платформата следва също така да дава възможност на потребителите директно да го поискат чрез нея (член 7, параграф 1, буква б). За да се гарантира, че съдържащата се на нея информация е точна, платформата следва да позволява на сервизите да правят редовни актуализации (член 7, параграф 1, буква в). Освен това, за да се изгради доверието на потребителите, тя следва да позволява показването на специални етикети в съответствие с националното право и правото на Съюза, с което сервизите указват, че спазват европейски или национални стандарти за качество, свързани с ремонтите (член 7, параграф 1, буква г). За да се повиши осведомеността, платформата следва също така да бъде достъпна чрез националните уебсайтове, свързани с единната цифрова платформа (член 7, параграф 1, буква д).

С цел да се насърчи обновяването на стоки, съгласно член 7, параграф 2 от държавите членки се изисква да гарантират, че онлайн платформата има и функция за търсене с цел намиране на продавачи на стоки, преминали обновяване, и купувачи на неизправни стоки за обновяване.

В член 7, параграф 3 се пояснява, че регистрацията в платформата е доброволна за субектите, извършващи ремонти и обновяване. Освен това държавите членки следва да имат свободата да решават кой може да има достъп до платформата за ремонти и как

следва да се осъществява този достъп, при условие че всички сервиси в ЕС се третират еднакво. Потребителите следва да имат безплатен достъп до платформата.

Член 12: Изменение на Директивата за продажбата на стоки

Член 12 адаптира целенасочено хармонизираните условия, при които може да бъде упражнен изборът между средствата за правна защита ремонт и замяна в съответствие с член 13, параграф 2 от Директивата за продажбата на стоки. В посочената разпоредба се предвижда, че потребителят може да избира между ремонт и замяна, освен ако избраното средство за правна защита е невъзможно или в сравнение с другото средство би довело до непропорционално големи разходи за продавача. Като се запазва този принцип, с член 12 се добавя допълнително изречение към член 13, параграф 2 от Директивата за продажбата на стоки, с което се цели да се предпочита ремонтът пред замяната и което гласи, че продавачът следва винаги да ремонтира стоките, когато разходите за замяната са равни или по-големи от разходите за ремонт. В резултат на това потребителят може да избира замяната като средство за правна защита само когато тя е по-евтина от ремонта.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно общите правила за насърчаване на ремонта на стоки и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и директиви (ЕС) 2019/771 и (ЕС) 2020/1828

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹¹,

като имат предвид, че:

- (1) Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета¹² има за цел да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се постигне високо равнище на защита на потребителите. В контекста на екологичния преход с настоящата директива се преследва целта да се подобри функционирането на вътрешния пазар, като същевременно се насърчи по-устойчиво потребление, като по този начин се допълва целта, преследвана с Директива (ЕС) 2019/771.
- (2) За да се постигнат тези цели, и по-специално за да се способства за трансграничното предоставяне на услуги и конкуренцията между сервизите на стоки, закупени от потребителите на вътрешния пазар, е необходимо да се установят единни правила за насърчаване на ремонта на стоки, закупени от потребителите, в рамките на отговорността на продавача, установена с Директива (ЕС) 2019/771, и извън нея. Държавите членки вече са предприели или обмислят въвеждането на правила за насърчаване на ремонта и повторната употреба на стоки, закупени от потребителите, извън съществуващата отговорност на продавача, установена с Директива (ЕС) 2019/771. Различните задължителни национални правила в тази област представляват действителни или потенциални пречки за функционирането на вътрешния пазар, които засягат

¹⁰ ОВ J [...]

¹¹ Позиция на Европейския парламент от ... [(ОВ ...)] [(все още непубликувана в Официален вестник)] и решение на Съвета от ...

¹² Директива (ЕС) 2019/771 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за някои аспекти на договорите за продажба на стоки, за изменение на Регламент (ЕО) 2017/2394 и на Директива 2009/22/ЕО и за отмяна на Директива 1999/44/ЕО (ОВ L 136, 22.5.2019 г., стр. 28).

неблагоприятно трансграничните сделки на икономическите оператори, действащи на този пазар. На тези оператори може да се наложи да адаптират своите услуги, за да отговорят на различните задължителни национални правила, да заплащат допълнителни разходи по сделките за получаване на необходимите правни съвети относно изискванията на правото на държавата членка на обичайното местопребиваване на потребителя, когато е приложимо съгласно Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета¹³, както и да адаптират съответно своите договори за предоставяне на ремонтни услуги. Това ще засегне по-специално малките и средните предприятия, преобладаващи в сектора на ремонтните дейности. Правната разпокъсаност може също така да окаже отрицателно въздействие върху доверието на потребителите в трансграничния ремонт поради несигурността, засягаща факторите, които влияят на решението да се ремонтират стоките.

- (3) С цел да се намали преждевременното изхвърляне на годни за ползване стоки, закупени от потребителите, и да се насърчат потребителите да използват стоките си по-дълго, е необходимо да се определят правила за ремонта на такива стоки. Ремонтът следва да доведе до по-устойчиво потребление, тъй като е вероятно да генерира по-малко отпадъци, причинени от изхвърлени стоки, по-малко търсене на ресурси, включително енергия, причинено от процеса на производство и продажба на нови стоки, заместващи неизправни стоки, както и по-малко емисии на парникови газове. С настоящата директива се насърчава устойчивото потребление с оглед на постигането на ползи за околната среда и успоредно с това се създават ползи за потребителите, като се избягват разходите, свързани с нови покупки в краткосрочен план.
- (4) В Регламент (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета [за екопроектирането на устойчиви продукти] се определят по-специално свързани с предлагането изисквания, насочени към постигане на целта за по-устойчиво проектиране на продуктите на етапа на производство. В Директива (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета [относно предоставяне на повече права на потребителите в контекста на екологичния преход] се определят изисквания по отношение на търсенето, като се гарантира предоставянето на по-добра информация относно трайността и ремонтпригодността на стоките на мястото на продажба, с което следва да се даде възможност на потребителите да вземат информирани и устойчиви решения при покупка. Настоящата директива допълва тези изисквания по отношение на предлагането и търсенето, като насърчава ремонта и повторната употреба на етапа след продажбата както в рамките на отговорността на продавача, установена с Директива (ЕС) 2019/771, така и извън нея. По този начин и в контекста на Европейския зелен пакт настоящата директива преследва целите за насърчаване на по-устойчивото потребление, кръговата икономика и екологичния преход.
- (5) Тя не следва да засяга свободата на държавите членки да регулират аспекти от договорите за предоставяне на ремонтни услуги, различни от хармонизираните в правото на Съюза.
- (6) Изискванията за ремонтпригодност следва да включват всички изисквания съгласно правните актове на Съюза, които гарантират, че стоките могат да бъдат

¹³ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

ремонтирани, включително, но не само, изискванията съгласно рамката за екопроектиране, посочена в Регламент [за екопроектирането на устойчиви продукти], за да се обхване широк спектър от продукти, както и бъдещото развитие във всяка друга област на правото на Съюза.

- (7) С цел да се помогне на потребителите при намирането и избора на подходящи ремонтни услуги, те следва да получават основна информация относно ремонтните услуги. В европейския формуляр за информация относно ремонта следва да се определят основните параметри, които влияят на решенията на потребителите, когато обмислят дали да дадат за ремонт неизправни стоки. С настоящата директива следва да се установи образец на стандартизиран формуляр. Стандартизираният формат за представяне на ремонтните услуги следва да позволи на потребителите да оценяват и лесно да сравняват офертите за ремонт. Този стандартизиран формат следва също така да улесни процеса на предоставяне на информация относно ремонтните услуги, по-специално за микро-, малките и средните предприятия, предоставящи ремонтни услуги. За да се избегне допълнителна тежест, дължаща се на дублиране на изискванията за предоговорна информация, следва да се счита, че ако европейският формуляр за информация относно ремонта е попълнен правилно и е предоставен на потребителя, сервизите са изпълнили съответните изисквания за предоставяне на информация съгласно приложимите правни актове на ЕС. Информацията в европейския формуляр за информация относно ремонта следва да се предоставя на потребителите по ясен и разбираем начин и в съответствие с изискванията за достъпност на Директива 2019/882¹⁴.
- (8) Свободният избор на потребителя да реши от кого да бъдат ремонтирани принадлежащите му стоки следва да бъде улеснен с възможността да поиска европейския формуляр за информация относно ремонта не само от производителя, но и от продавача на въпросните стоки или от независими сервизи, когато е приложимо. Сервизите следва да предоставят европейския формуляр за информация относно ремонта само когато потребителят поиска този формуляр и сервизът възнамерява да предостави ремонтната услуга или е задължен да извърши ремонта. Потребителят може също така да избере да не поиска европейския формуляр за информация относно ремонта и да сключи договор за предоставяне на ремонтни услуги със сервиз в съответствие с предоговорна информация, предоставена по друг начин в съответствие с Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета.¹⁵
- (9) Съществуват ситуации, в които сервизите правят разходи, необходими за предоставяне на информацията за ремонта и цената, съдържаща се в европейския формуляр за информация относно ремонта. Например може да се наложи сервизът да извърши диагностика на стоките, за да е в състояние да определи неизправността или вида ремонт, който е необходим, включително необходимостта от резервни части, и да изчисли цената на ремонта. В тези

¹⁴ Директива 2019/882/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

¹⁵ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64-88).

случаи сервизите могат само да поискат от потребителя да заплати разходите, необходими за предоставяне на информацията, включена в европейския формуляр за информация относно ремонта. В съответствие с предоговорната информация и другите изисквания, определени в Директива 2011/83/ЕС, сервизите следва да уведомят потребителя за тези разходи, преди потребителят да поиска да му бъде предоставен европейският формуляр за информация относно ремонта. Потребителите могат да не поискат да им бъде предоставен европейският формуляр за информация относно ремонта, когато считат, че разходите за предоставянето му са твърде големи.

- (10) Сервизите не следва да променят условията за ремонт, които посочват в европейския формуляр за информация относно ремонта, включително относно цената на ремонта, за определен срок. Това гарантира, че на потребителите се предоставя достатъчно време, за да сравнят различни оферти за ремонт. За да се защити във възможно най-голяма степен свободата на договаряне за сервизите, различни от производителите на стоки, за които се прилага задължение за ремонт, и за да могат да решат дали изобщо да сключат договор за предоставяне на ремонтни услуги, сервизите следва да имат правото да решат да не сключат такъв договор, включително в случаите, когато са предоставили европейския формуляр за информация относно ремонта. Ако договор за предоставяне на ремонтни услуги е сключен въз основа на европейския формуляр за информация относно ремонта, то информацията относно условията за ремонта и цената, съдържаща се в този формуляр, следва да представлява неразделна част от договора за предоставяне на ремонтни услуги, с която се определят задълженията на сервиза по този договор. Неизпълнението на тези договорни задължения се урежда от приложимото национално право.
- (11) С Директива (ЕС) 2019/771 се налага задължение на продавачите да ремонтират стоките в случай на несъответствие, което е съществувало в момента, в който са доставени стоките, и което се прояви в рамките на срока на отговорност. Съгласно посочената директива потребителите нямат право на ремонт на неизправности, които не попадат в обхвата на това задължение. Вследствие на това голям брой неизправни, но иначе годни за ползване стоки биват преждевременно изхвърляни. С цел да се насърчат потребителите в такива ситуации да дават принадлежащите им стоки за ремонт, с настоящата директива следва да се наложи задължение на производителите да ремонтират стоките, за които се прилагат изискванията за ремонтпригодност, наложени от правните актове на Съюза. Това задължение за ремонт следва да бъде наложено — по искане на потребителя — на производителите на такива стоки, тъй като те са адресати на тези изисквания за ремонтпригодност. Задължението следва да се прилага за производителите, установени както в Съюза, така и извън него, във връзка със стоки, пуснати на пазара на Съюза.
- (12) Тъй като задължението за ремонт, наложено на производителите по силата на настоящата директива, обхваща неизправности, които не се дължат на несъответствието на стоките с договора за продажба, производителите могат да предоставят ремонт срещу заплащане на цена от потребителя, срещу друг вид насрещна престация или безплатно. Възможността за заплащане на цена следва да насърчи производителите да развиват устойчиви бизнес модели, включително предоставянето на ремонтни услуги. Тази цена може да отчита например разходите за труд, разходите за резервни части, разходите за експлоатация на ремонтното съоръжение и обичайния марж. Цената и условията на ремонта

следва да бъдат установени в договор между потребителя и производителя, като потребителят следва да е свободен да решава дали тази цена и тези условия са приемливи. Необходимостта от такъв договор и конкурентният натиск от страна на други сервиси следва да насърчат производителите, задължени да ремонтират, да поддържат приемлива за потребителя цена. Задължението за ремонт може също така да бъде изпълнено безплатно, когато неизправността попада в обхвата на търговска гаранция, например във връзка с гарантирана трайност на стоките.

- (13) Производителите могат да изпълнят задължението си за ремонт, като възлагат ремонтите на подизпълнители, например ако производителят не разполага с ремонтна инфраструктура или ако ремонтът може да бъде извършен от сервиз, разположен по-близо до потребителя, наред с другото, когато производителят е установен извън Съюза.
- (14) Прилагат се изискванията, определени в делегираните актове, приети съгласно Регламент [за екопроектирането на устойчиви продукти], или мерките за изпълнение, приети съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁶, съгласно които производителите следва да предоставят достъп до резервни части, информация за ремонт и поддръжка или всички свързани с ремонта софтуерни инструменти, софтуери на производителя или подобни спомагателни средства. Тези изисквания гарантират техническата осъществимост на ремонта не само от производителя, но и от други сервиси. Вследствие на това потребителят може да избере сервиз по собствено предпочитание.
- (15) Задължението за ремонт следва да бъде ефективно и в случаите, когато производителят е установен извън Съюза. За да се даде възможност на потребителите да се обърнат към икономически оператор, установен в Съюза, който да изпълни това задължение, в настоящата директива се предвижда поредица от алтернативни икономически оператори, от които се изисква да изпълнят задължението на производителя за ремонт в такива случаи. Това следва да даде възможност на производителите, намиращи се извън Съюза, да организират изпълнението на задължението си за ремонт в рамките на Съюза.
- (16) За да се избегне прекомерна тежест за производителите и за да се гарантира, че те са в състояние да изпълняват задължението си за ремонт, това задължение следва да бъде ограничено до продуктите, за които в правните актове на Съюза са предвидени изисквания за ремонтпригодността им и до степента на това изискване. Изискванията за ремонтпригодност не задължават производителите да ремонтират неизправни стоки, а гарантират, че стоките са ремонтируеми. Такива изисквания за ремонтпригодност могат да бъдат установени в съответни правни актове на Съюза. Примери за това са делегираните актове, приети съгласно Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти], или мерките за изпълнение, приети съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁷, които създават уредба за подобряване на екологичната

¹⁶ Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработен текст) (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10—35).

¹⁷ Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработен текст).

устойчивост на продуктите. Това ограничение на задължението за ремонт гарантира, че само стоките, които са проектирани като ремонтируеми, са предмет на такова задължение. Съответните изисквания за ремонтпригодност включват изисквания за проектиране, с които се увеличават пригодността на стоките за разглобяване и наборът от резервни части, които трябва да бъдат налични за минимален период от време. Задължението за ремонт съответства на обхвата на изискванията за ремонтпригодност, например изискванията за екопроектиране може да се прилагат само за определени компоненти на стоките или може да бъде определен конкретен период от време за наличността на резервни части. Задължението за ремонт съгласно настоящата директива, което позволява на потребителя да изисква ремонт директно от производителя след продажбата, допълва свързаните с предлагането изисквания за ремонтпригодност, установени в Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти], като насърчава потребителите да изискват ремонт.

- (17) За да се гарантира правната сигурност, в приложение II към настоящата директива са изброени съответните продуктови групи, обхванати от такива изисквания за ремонтпригодност съгласно правните актове на Съюза. С цел да се осигури съгласуваност с бъдещите изисквания за ремонтпригодност съгласно правните актове на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка по-специално с добавянето на нови продуктови групи в приложение II, когато се приемат нови изисквания за ремонтпригодност. Особено важно е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹⁸. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти следва да получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (18) Въпреки че с настоящата директива на производителя се налага задължението за ремонт, с нея същевременно се улеснява изборът на потребителите на ремонтни услуги от други сервиси. Този избор следва по-специално да бъде улеснен, като европейският формуляр за информация относно ремонта бъде изискван не само от производителя, но и от другите сервиси, като продавача или независимите сервиси, или при търсене чрез онлайн платформата за ремонти. Тъй като потребителите ще трябва да плащат за ремонта, те вероятно ще сравняват предложенията за ремонт, за да изберат най-подходящите за своите нужди ремонтни услуги. По този начин е вероятно те да се обърнат към независими сервиси в близост до тях или към продавача, преди да се свържат с производителите, които могат например да се намират по-далече и чиято цена за ремонта може да е по-висока поради транспортните разходи.
- (19) В съответствие с Директива (ЕС) 2019/771 производителят следва да бъде освободен от задължението за ремонт, когато ремонтът е невъзможен в правно

¹⁸

Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

или фактическо отношение. Така например производителят не следва да отказва ремонт по чисто икономически причини, като например разходите за резервни части. В националното законодателство, с което се транспонира Директива (ЕС) 2019/771 или предходната Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁹, вече се използва критерият дали ремонтът е невъзможен и националните съдилища го прилагат.

- (20) За да се повиши осведомеността на потребителите относно възможността за ремонт, с което да се увеличи вероятността такъв да бъде извършен, производителите следва да информират потребителите за наличието на това задължение. В информацията следва да се посочват стоките, за които се отнася това задължение, и да се съдържа обяснение на това как и до каква степен се извършва ремонтът на тези стоки, например чрез подизпълнители. Тази информация следва да бъде лесно достъпна за потребителя и да е предоставена по ясен и разбираем начин, без да е необходимо потребителят изрично да я поиска, и в съответствие с изискванията за достъпност на Директива 2019/882. Производителят има свободата да реши по какъв начин ще информира потребителя.
- (21) За да се насърчат ремонтите, държавите членки следва да гарантират, че на тяхна територия съществува поне една онлайн платформа, която дава възможност на потребителите да търсят подходящи сервиси. Тази платформа може вече да съществува или да е частно управлявана платформа, ако отговаря на условията, определени в настоящата директива. Тази платформа следва да включва лесни за ползване и независими инструменти за сравнение, които помагат на потребителите да оценяват и сравняват характеристиките на различните доставчици на ремонтни услуги, като по този начин се стимулират потребителите да предпочетат ремонтирането вместо закупуването на нови стоки. Въпреки че тази платформа има за цел да се улесни търсенето на ремонтни услуги в контекста на отношенията между производителите и потребителите, държавите членки са свободни да разширят нейния обхват, така че да тя да включва и отношенията между предприятията, както и осъществяваните в общности инициативи за ремонт.
- (22) Държавите членки следва да гарантират, че всички икономически оператори, които могат да предоставят ремонтни услуги в Съюза, имат лесен достъп до онлайн платформата. Държавите членки следва да имат свободата да решават кои сервиси могат да се регистрират на онлайн платформата, при условие че условията за достъп до тази платформа са приемливи и недискриминационни за всички сервиси в съответствие с правото на Съюза. Предоставянето на възможност на сервиси от една държава членка да се регистрират на онлайн платформата в друга държава членка, за да предоставят ремонтни услуги в области, които потребителят е указал в търсенето си, следва да способства за трансграничното предоставяне на ремонтни услуги. Държавите членки следва да имат свобода на преценка как да заредят с данни онлайн платформата, например чрез самостоятелна регистрация или извличане на данни от съществуващи бази данни със съгласието на сервисите, както и дали регистриращите се следва да плащат такса за регистрация, с която да се покриват разходите за

¹⁹ Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно някои аспекти на продажбата на потребителски стоки и свързаните с тях гаранции (ОВ L 171, 7.7.1999 г., стр. 12).

функционирането на платформата. За да се осигури широк избор от ремонтни услуги на онлайн платформата, държавите членки следва да гарантират, че достъпът до онлайн платформата не е ограничен до конкретна категория сервиси. Прилагайки националните изисквания, например относно необходимите професионални квалификации, държавите членки следва да гарантират, че онлайн платформата е отворена за всички сервиси, които отговарят на тези изисквания. Държавите членки следва също така да имат свободата да решават дали и до каква степен осъществяването в общности инициативи за ремонт, като например „кафенета за ремонти“, могат да се регистрират в онлайн платформата, като вземат предвид съображенията за безопасност, когато те са от значение. Регистрацията в онлайн платформата следва винаги да бъде възможна по искане на сервизите, при условие че те отговарят на приложимите изисквания за достъп до онлайн платформата.

- (23) Държавите членки следва да гарантират, че потребителите имат лесен достъп до онлайн платформата, който им позволява да намерят подходящи ремонтни услуги за неизправните стоки. Онлайн платформата следва също така да бъде достъпна за уязвимите потребители, включително за хората с увреждания, в съответствие с приложимото право на Съюза относно достъпността.
- (24) Функцията за търсене по продукти може да се отнася до вида или марката на продукта. Тъй като сервизите не могат да са запознати с конкретната неизправност, преди да е подадено искане за ремонт, достатъчно е те да предоставят на онлайн платформата обща информация относно основните елементи на ремонтните услуги, за да могат потребителите да решат дали да поправят въпросната стока, по-специално средното времетраене на ремонта, наличието на временно заместващи стоки, мястото, където потребителят предава стоките за ремонт, и наличието на допълнителни услуги. Сервизите следва да бъдат насърчавани редовно да актуализират своята информация на онлайн платформата. За да се изгради доверие у потребителите в ремонтните услуги, предлагани чрез онлайн платформата, сервизите следва да могат да докажат, че спазват определени стандарти при ремонтите.
- (25) За да бъде по-лесно получаването на европейския формуляр за информация относно ремонта, в онлайн платформата следва да включва възможността потребителите да поискат директно този формуляр от сервиза чрез онлайн платформата. Тази възможност следва да е указана на видно място на онлайн платформата. За да се повиши осведомеността за националните онлайн платформи за ремонти и да се улесни достъпът до такива платформи в целия Съюз, държавите членки следва да гарантират, че техните онлайн платформи са достъпни чрез съответните национални уебстраници, свързани с единната цифрова платформа, създадена с Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета²⁰. За да се повиши осведомеността на потребителите относно онлайн платформата, държавите членки следва да предприемат целесъобразни мерки, например открояване на онлайн платформата на съответните национални уебсайтове или провеждане на комуникационни кампании.

²⁰

Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

- (26) За да се насърчи устойчивото потребление на стоки в ситуации, които попадат извън отговорността на продавача, онлайн платформата следва също така да популяризира стоките, преминали обновяване, като алтернатива на ремонта или закупуването на нови стоки. За тази цел онлайн платформата следва да има функционалност, която позволява на потребителите да намират продавачи на стоки, преминали обновяване, или на предприятия, които изкупуват неизправни стоки с цел обновяване, по-специално като се предвиди възможност за търсене по категория продукт. Тези продавачи на стоки, преминали обновяване, или изкупвачите на неизправни стоки с цел обновяване следва да имат достъп до платформата въз основа на същите принципи и технически спецификации, приложими за функционалността за ремонтните услуги.
- (27) Комисията следва да даде възможност за разработването на доброволен европейски стандарт за качество на ремонтните услуги, например като поощри и способства доброволното сътрудничество по даден стандарт между предприятията, публичните органи и други заинтересовани страни или като отправи искане за стандартизация до европейските организации за стандартизация. Един европейски стандарт за ремонтните услуги би могъл да повиши доверието на потребителите в ремонтните услуги навсякъде в Съюза. Такъв стандарт може да включва аспекти, които влияят на решенията на потребителите относно ремонта, като например времето, необходимо за извършване на ремонта, наличието на временно заместващи стоки, гаранциите за качество, като например търговска гаранция за ремонта, както и наличието на допълнителни услуги като демонтиране, инсталиране и транспортиране, предлагани от сервизите.
- (28) С цел да се насърчи ремонтът в рамките на отговорността на продавача, установена в Директива (ЕС) 2019/771, следва да бъдат адаптирани хармонизираните условия, при които може да се упражни изборът между ремонта и замяната като средства за правна защита. Като един от критериите за определяне на приложимото средство за защита следва да се запази принципът, установен в Директива (ЕС) 2019/771, да се преценява дали избраното средство за правна защита би довело до непропорционално големи разходи за продавача в сравнение с другото средство за правна защита. Потребителят си запазва правото да избере ремонта пред замяната, освен когато ремонтът е невъзможен или би довел до непропорционално големи разходи за продавача в сравнение със замяната. Когато обаче разходите за замяна са по-големи или равни на разходите за ремонт, продавачът следва винаги да ремонтира стоките. Следователно потребителят има право да избере замяната като средство за правна защита само когато тя е по-евтина от поправката. Поради това Директива (ЕС) 2019/771 следва да бъде съответно изменена.
- (29) За да се позволи ефективното осигуряване на спазването на правилата, установени в настоящата директива, посредством представителни искове, е необходимо да се измени приложение I към Директива (ЕС) 2020/1828 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶. За да могат определените от държавите членки компетентни органи да си сътрудничат и да координират действията помежду си и с Комисията с цел налагане на спазването на правилата, установени в настоящата директива, е необходимо да се измени приложението към Регламент (ЕО) № 2017/2394 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷.
- (30) За да се даде възможност на икономическите оператори да се адаптират, следва да се въведат преходни разпоредби относно прилагането на някои членове от

настоящата директива. Следователно задълженията за ремонт и за предоставяне на съответната информация относно това задължение следва да се прилагат за договорите за предоставяне на ремонтни услуги след [24 месеца след влизането в сила]. Изменението на Директива (ЕС) 2019/771 следва да се прилага само за договорите за продажба, сключени след [24 месеца след влизането в сила], за да се гарантира правната сигурност и да се предостави достатъчно време на продавачите да се адаптират към измененията, отнасящи се до ремонта и замяната като средства за правна защита.

- (31) Съгласно Съвместната политическа декларация от 28 септември 2011 г. на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи¹⁸ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или няколко документа, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на такива документи е обосновано.
- (32) Насърчаването на ремонтите на стоки, закупени от потребителите, с цел да се допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар, като същевременно се осигури високо равнище на защита на околната среда и потребителите, не може да бъде постигнато в достатъчна степен от държавите членки. Евентуалните национални повелителни норми, приемани с цел насърчаване на устойчивото потребление чрез отстраняване на неизправности извън обхвата на Директива (ЕС) 2019/771, вероятно ще се различават и ще доведат до фрагментиране на вътрешния пазар. Държавите членки не могат да изменят напълно хармонизираните правила относно неизправностите в рамките на отговорността на продавача, установени в Директива (ЕС) 2019/771. Поради нейния обхват и последици целта на настоящата директива може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза чрез напълно хармонизирани общи правила за насърчаване на ремонта в рамките на отговорността на продавача, установена в Директива (ЕС) 2019/771, и извън нея. Следователно Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (33) Настоящата директива зачита основните права и свободи и се стреми да гарантира пълното зачитане по-специално на членове 16, 26, 37, 38 и 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Тя допринася за подобряване на качеството на околната среда в съответствие с член 37 от Хартата на основните права на Европейския съюз, като насърчава устойчивото потребление на стоки и по този начин намалява отрицателното въздействие върху околната среда от преждевременното изхвърляне на стоки, които все още са годни за ползване. Настоящата директива гарантира пълното спазване на член 38 относно защитата на потребителите, като укрепва правата на потребителите по отношение на неизправностите, които настъпват или се проявяват извън отговорността на продавача съгласно член 10 от Директива (ЕС) 2019/771. Тя също така гарантира зачитането на свободата на стопанска инициатива в съответствие с член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз, като защитава свободата на договаряне и насърчава развитието на ремонтните услуги на вътрешния пазар. Настоящата директива допринася за интеграцията на

хората с увреждания в съответствие с член 26 от Хартата на основните права на Европейския съюз, като улеснява достъпа на хората с увреждания до онлайн платформата. Настоящата директива има за цел да гарантира пълното спазване на член 47 относно правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес чрез ефективни средства за осигуряване на спазването,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет, цел и обхват

1. С настоящата директива се установяват общи правила за насърчаване на ремонта на стоки с цел да се допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар, като същевременно се осигурят високо равнище на защита на потребителите и опазване на околната среда.
2. Директивата се прилага за ремонта на стоки, закупени от потребители, в случай на неизправност на стоките, която възниква или се установява извън отговорността на продавача съгласно член 10 от Директива (ЕС) 2019/771.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „потребител“ означава потребител съгласно определението в член 2, точка 2 от Директива (ЕС) 2019/771;
2. „сервиз“ означава всяко физическо или юридическо лице, което във връзка със своята търговска или стопанска дейност, занаят или професия, предоставя ремонтна услуга, включително производителите и продавачите, които предоставят ремонтни услуги, както и доставчиците на ремонтни услуги, без значение дали са независими или свързани с такива производители или продавачи;
3. „продавач“ означава продавач съгласно определението в член 2, точка 3 от Директива (ЕС) 2019/771;
4. „производител“ означава производител съгласно определението в член 2, точка 42 от Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти];
5. „упълномощен представител“ означава упълномощен представител съгласно определението в член 2, точка 43 от Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти];

6. „вносител“ означава вносител съгласно определението в член 2, точка 44 от Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти];
7. „дистрибутор“ означава дистрибутор съгласно определението в член 2, точка 45 от Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти];
8. „стоки“ означава стоки съгласно определението в член 2, точка 5 от Директива (ЕС) 2019/771, с изключение на вода, газ и електроенергия;
9. „обновяване“ означава обновяване съгласно определението в член 2, точка 18 от Регламента [за екопроектирането на устойчиви продукти];
10. „изисквания за ремонтпригодност“ означава изискванията съгласно правните актове на Съюза, изброени в приложение II, които правят възможно даден продукт да бъде ремонтиран, включително изискванията за по-лесното му разглобяване, за подобряване на достъпа до резервни части и необходимите за ремонта информация и инструменти, приложими за продукти или специфични компоненти на продукти;

Член 3

Степен на хармонизация

Държавите членки нито запазват, нито въвеждат в националното си право разпоредби, които се отклоняват от предвидените в настоящата директива.

Член 4

Европейски формуляр за информация относно ремонта

1. Държавите членки гарантират, че преди потребителят да се обвърже с договор за предоставяне на ремонтни услуги, сервизът предоставя на потребителя, при поискване, европейския формуляр за информация относно ремонта, установен в приложение I, на траен носител по смисъла на член 2, точка 11 от Директива (ЕС) 2019/771.
2. Сервизите, различни от тези, които са задължени да ремонтират по силата на член 5, не са задължени да предоставят европейския формуляр за информация относно ремонта, когато не възнамеряват да предоставят ремонтната услуга.
3. Сервизът може да поиска от потребителя да заплати необходимите разходи, направени от сервиза за предоставяне на информацията, включена в европейския формуляр за информация относно ремонта.
Без да се засягат разпоредбите на Директива 2011/83/ЕС, сервизите информират потребителя за разходите, посочени в първа алинея, преди потребителят да поиска да му бъде предоставен европейския формуляр за информация относно ремонта.
4. В европейския формуляр за информация относно ремонта се посочват по ясен и разбираем начин следните условия за ремонта:

- а) търговското наименование на сервиза;
 - б) географският адрес, на който е установен сервизът, както и телефонният номер и адресът на електронната поща на сервиза и, ако има такива, други средства за онлайн комуникация, които позволяват на потребителя бързо и ефикасно да се свърже и да общува със сервиза;
 - в) стоката, която трябва да се ремонтира;
 - г) естеството на неизправността и видът на предложения ремонт;
 - д) цената или, ако цената не може да бъде изчислена предварително в разумни граници, начинът, по който ще бъде изчислена цената, и максималната цена на ремонта;
 - е) предполагаемото време, необходимо за извършването на ремонта;
 - ж) наличието на временно заместващи стоки по време на ремонта и разходите за временна замяна, ако има такива, за потребителя;
 - з) мястото, където потребителят предава стоките за ремонт,
 - и) когато е приложимо, наличието на допълнителни услуги, като например демонтиране, инсталиране и транспортиране, предлагани от сервиза, и разходите за тези услуги, ако има такива, за потребителя;
5. Сервизите не могат да променят условията за ремонта, посочени в европейския формуляр за информация относно ремонта, за срок от 30 календарни дни, считано от датата, на която този формуляр е бил предоставен на потребителя, освен ако сервизът и потребителят не са се договорили за друго. Ако в рамките на 30-дневния срок бъде сключен договор за предоставяне на ремонтни услуги, условията за ремонт, посочени в европейския формуляр за информация относно ремонта, представляват неразделна част от този договор.
6. Когато сервизът е предоставил на потребителя пълен и точен европейски формуляр за информация относно ремонта, се счита, че той е спазил следните изисквания:
- а) изискванията за предоставяне на информация за основните характеристики на ремонтната услуга, определени в член 5, параграф 1, буква а) и член 6, параграф 1, буква а) от Директива 2011/83/ЕС и в член 22, параграф 1, буква й) от Директива 2006/123/ЕО;
 - б) изискванията за предоставяне на информация за търговското наименование на сервиза и координатите за връзка, определени в член 5, параграф 1, буква б) и член 6, параграф 1, букви б) и в) от Директива 2011/83/ЕС, член 22, параграф 1, буква а) от Директива 2006/123/ЕО и член 5, параграф 1, букви а), б) и в) от Директива 2000/31/ЕО;
 - в) изискванията за предоставяне на информация за цената, определени в член 5, параграф 1, буква б) и член 6, параграф 1, буква д) от Директива 2011/83/ЕС и в член 22, параграф 1, буква и) от Директива 2006/123/ЕО;
 - г) изискванията за предоставяне на информация относно условията за изпълнението и времето за извършване на ремонтната услуга, предвидени в член 5, параграф 1, буква г) и член 6, параграф 1, буква ж) от Директива 2011/83/ЕС.

Член 5

Задължение за ремонт

1. Държавите членки гарантират, че по искане на потребителя производителят ремонтира безплатно или срещу заплащане стоките или друг вид насрещна престация, за които в правните актове на Съюза, изброени в приложение II, са предвидени изисквания за ремонтпригодността им и до степента на тези изисквания. Производителят не е длъжен да ремонтира стоки, чийто ремонт е невъзможен. За да изпълни своето задължение за ремонт, производителят може да възложи ремонта на подизпълнител.
2. Когато задълженият да извърши ремонт производител съгласно параграф 1, е установен извън Съюза, неговият упълномощен представител в Съюза изпълнява задължението на производителя. Когато производителят няма упълномощен представител в Съюза, вносителят на съответната стока изпълнява задължението на производителя. Когато няма вносител, дистрибуторът на съответната стока изпълнява задължението на производителя.
3. Производителите гарантират, че независимите сервиси имат достъп до резервни части и необходимите за ремонта информация и инструменти в съответствие с правните актове на Съюза, изброени в приложение II.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 15 за изменение на приложение II чрез актуализиране на списъка на правните актове на Съюза, в които се определят изисквания за ремонтпригодност с оглед на развитията в законодателството.

Член 6

Информация относно задължението за ремонт

Държавите членки гарантират, че производителите информират потребителя за своето задължение за ремонт съгласно член 5 и предоставят информация относно ремонтните услуги по леснодостъпен, ясен и разбираем начин, например чрез онлайн платформата, посочена в член 7.

Член 7

Онлайн платформа за ремонти и стоки, преминали обновяване

1. Държавите членки гарантират, че на тяхната територия съществува поне една онлайн платформа, която позволява на потребителите да намират сервиси. Тази платформа:
 - а) включват функции за търсене по стоки, местоположение на ремонтните услуги, условия за ремонт, включително времето, необходимо за извършване на ремонта, наличието на временно заместващи стоки и мястото, където потребителят предава стоките за ремонт, наличност и условия на допълнителни услуги, включително демонтиране, инсталиране и транспортиране, предлагани от сервисите, както и приложимите европейски или национални стандарти за качество;

- б) позволява на потребителите да поискат европейския формуляр за информация относно ремонта чрез платформата;
 - в) дава възможност за редовно актуализиране на координатите за връзка и услугите от страна на сервизите;
 - г) позволява на сервизите да посочват, че спазват приложимите европейски или национални стандарти за качество;
 - д) осигурява достъпност чрез националните уебсайтове, свързани с единната цифрова платформа, създадена с Регламент (ЕС) 2018/1724.
 - е) осигурява достъпност за хората с увреждания.
2. Държавите членки гарантират, че онлайн платформата има и функция за търсене по категория продукт с цел намиране на продавачи на стоки, преминали обновяване, и купувачи на неизправни стоки с цел обновяване.
3. Регистрацията на онлайн платформата за сервизите, продавачите на стоки, преминали обновяване, и за купувачите на дефектни стоки с цел обновяване, е доброволна. Държавите членки уреждат достъпа до платформата в съответствие с правото на Съюза. Използването на онлайн платформата е безплатно за потребителите.

Член 8

Осигуряване на спазването

1. Държавите членки осигуряват наличието на подходящи и ефективни средства, с които се осигурява спазването на настоящата директива.
2. Средствата, посочени в параграф 1, включват разпоредби, които позволяват на един или няколко от посочените по-долу органи или организации, определени в националното право, да предприемат действия съгласно националното право пред съдилищата или компетентните административни органи на държавата членка с цел да се осигури прилагането на националните разпоредби, с които се транспонира настоящата директива:
- а) публични органи или техни представители;
 - б) организации, които имат законен интерес да защитават потребителите или околната среда;
 - в) професионални организации, които имат законен интерес да предприемат действия.

Член 9

Информация за потребителите

Държавите членки предприемат подходящи мерки, за да осигурят достъпна за потребителите информация относно техните права съгласно настоящата директива и относно средствата за упражняването на тези права, включително чрез националните уебсайтове, свързани с единната цифрова платформа, създадена с Регламент (ЕС) 2018/1724.

Член 10

Задължителен характер

1. Освен ако в настоящата директива не е предвидено друго, всяка договорна клауза, която във вреда на потребителя изключва прилагането на национални разпоредби, транспониращи настоящата директива, отклонява се от тях или изменя действието им, не е обвързваща за потребителя.
2. Настоящата директива не възпрепятства сервиза да предлага на потребителя договорни условия, които надхвърлят предвидената в нея защита.

Член 11

Наказания

1. Държавите членки установяват система от наказания, приложими при нарушение на национални разпоредби, приети в съответствие с членове 4, 5 и 6, и вземат всички мерки, необходими за осигуряване на прилагането им. Предвидените наказания трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.
2. В срок до 24 месеца след влизането в сила държавите членки уведомяват Комисията за правилата и мерките, посочени в параграф 1, и я уведомяват незабавно за всяко последващо изменение, което ги засяга.

Член 12

Изменение на Директива (ЕС) 2019/771

В член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/771 се добавя следното изречение:

„Чрез дерогация от първото изречение от настоящия параграф, когато разходите за замяна са равни или по-големи от разходите за ремонт, продавачът ремонтира стоките, за да ги приведе в съответствие“.

Член 13

Изменение на Директива (ЕС) 2020/1828

В приложение I към Директива (ЕС) 2020/1828 се добавя следната точка 67:

„67. Директива (ЕС) xx/xx на Европейския парламент и на Съвета от xx г. относно общите правила за насърчаване на ремонта на стоки и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и директиви (ЕС) 2019/771 и (ЕС) 2020/1828 (ОВ L xx)“.

Член 14

Изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394

В приложението към Регламент (ЕС) № 2017/2394 се добавя следната точка 27:

„27. Директива (ЕС) хх/хх на Европейския парламент и на Съвета от хх г. относно общите правила за насърчаване на ремонта на стоки и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и директиви (ЕС) 2019/771 и (ЕС) 2020/1828 (ОВ L хх)“.

Член 15

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 4, се предоставя на Комисията за срок от 6 години, считано от [един месец след влизането в сила на настоящия акт]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на шестгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуетноститутуционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 16

Преходни разпоредби

1. Член 5, параграфи 1 и 2 и член 6 от настоящата директива не се прилагат за договорите за предоставяне на ремонтни услуги, сключени преди [24 месеца след влизането в сила].
2. Член 12 от настоящата директива не се прилага за договорите за продажба, сключени преди [24 месеца след влизането в сила].

Член 17

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до [24 месеца след датата на влизане в сила]. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

Държавите членки прилагат тези мерки, считано от [24 месеца след влизането в сила].

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива, както и кои са националните онлайн платформи за ремонти и стоки, преминали обновяване, създадени в съответствие с настоящата директива.

Член 18

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 19

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател